

Obsah a struktura Koncepce VKIS v kraji

11. – 12. 6. 2012

Pardubice

Jakou koncepcí zpracováváme?

- **Koncepce rozvoje regionálních funkcí**
- **Koncepce rozvoje VKIS v kraji**
- **Časový horizont: 2015, výhled do roku 2020**

Příklady koncepčních materiálů

Koncepce rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v **Moravskoslezském** kraji na léta 2009-2012

1. Úvod
2. Legislativní a strategické dokumenty
3. Analýza současného stavu poskytování VKIS v kraji
4. Vybrané statistické údaje
5. Strategické cíle Koncepce rozvoje knihovnických a informačních služeb v MSK
6. Zdroje k realizaci
7. Definice pojmů

Koncepce rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v **Moravskoslezském** kraji na léta 2009-2012

1. **Úvod**
2. **Legislativní a strategické dokumenty**
3. **Analýza současného stavu poskytování VKIS v kraji**
  - ❖ Krajská knihovna
  - ❖ Základní a specializované knihovny
  - ❖ SWOT analýza
4. **Vybrané statistické údaje**
5. **Strategické cíle Koncepce rozvoje knihovnických a informačních služeb v MSK**
  - ❖ Dostatečné doplňování knihoven kvalitními informačními zdroji
  - ❖ Zpracování, zpřístupňování a ochrana KF
  - ❖ Rozvoj výpůjčních a informačních služeb knihoven, podpora čtenářství
  - ❖ Rozvoj kooperace v bibliografických a biografických databázích
  - ❖ Ochrana a zpřístupnění kulturního dědictví
6. **Zdroje k realizaci**
  - ❖ Program pro podporu regionálních funkcí knihoven:
  - ❖ Charakteristika regionálních funkcí
  - ❖ Subjekty zajišťující výkon RF v MSK
  - ❖ Nový program MSK k podpoře čtenářství a komunitní role knihoven
  - ❖ Nový program MSK na ocenění výjimečné činnosti knihoven
  - ❖ Rozvojové programy MK
7. **Definice pojmů**

KONCEPCE VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V KRAJI **VYSOČINA** V LETECH 2012 – 2015

- **I Analýza regionálních funkcí**
- **II Krajská koncepce výkonu regionálních funkcí v letech 2012 – 2015**

I. Analýza regionálních funkcí

- **1 Úvod**
  - ❖ 1 1 Vymezení pojmů
  - ❖ 1 2 Legislativní rámec, koncepční a metodické materiály
  - ❖ 1 3 Základní vývojové tendence výkonu regionálních funkcí v Kraji Vysočina
- **2 Systém veřejných knihoven v Kraji Vysočina**
- **3 Vyhodnocení účinnosti regionálních funkcí**
  - ❖ 3 1 Internetizace a automatizace knihoven
  - ❖ 3 2 Nákup nových knih, tvorba a cirkulace výměnných souborů
  - ❖ 3 3 Vzdělávání knihovníků, semináře, porady
  - ❖ 3 4 Plnění standardů RF
- **4 SWOT analýza**

II. Krajská koncepce výkonu regionálních funkcí v letech 2012 – 2015

- **1 Cíle**
- **2 Harmonogram realizace cílů**
  - ❖ 1 1 Hlavní cíle regionálních funkcí
  - ❖ 1 2 Dílčí cíle regionálních funkcí a opatření k zajištění cílů
- **3 Finanční zdroje pro výkon regionálních funkcí**
  - ❖ 2 1 Stav v roce 2011, 2012, 2013, 2014, 2015
  - ❖ 3 1 Finanční zdroje
  - ❖ 3 2 Grantové programy
- **4 Závěr**

Koncepce zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách **Libereckého** kraje 2007 – 2015

1. **KRAJSKÝ KNIHOVNICKÝ SYSTÉM – ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU**
    - ❖ Personální zajištění RF v kraji:
    - ❖ Přehled počtu knihoven zřizovaných krajem, městy a obcemi v Libereckém kraji
    - ❖ Silné a slabé stránky
  2. **CÍLE KONCEPCE**
  3. **REGIONÁLNÍ SLUŽBY 2007 – 2015**
    - ❖ Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány a rozborů
    - ❖ Statistika knihovnických činností
    - ❖ Vzdělávání knihovníků, semináře, porady
    - ❖ Tvorba výměnných knihovnických fondů, jejich cirkulace a distribuce
    - ❖ Nákup a zpracování knihovnických fondů pořizovaných z prostředků obcí, jejich distribuce
    - ❖ Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů
    - ❖ Servis výpočetní techniky a automatizovaného knihovnického systému
    - ❖ Další činnosti
  4. **FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V LIBERECKÉM KRAJI**
    - ❖ Shrnutí základních úkolů v oblasti financování RF:
  5. **ZÁVĚR**
- PŘÍLOHA**

Koncepce rozvoje knihoven ve **Středočeském** kraji do roku 2010

1. **Analýza současného stavu knihoven Středočeského kraje a veřejných knihovnických a informačních služeb (dále jen VKIS)**
  - ❖ Veřejné knihovny (zřizované krajem, městy a obcemi)
  - ❖ Krajská knihovna
  - ❖ Profesionální knihovny
  - ❖ Pověřené knihovny
  - ❖ Neprofesionální knihovny
  - ❖ Další typy knihoven
2. **SWOT analýza**
3. **Cílový stav v roce 2010**
4. **Dosažení cílového stavu**
  - ❖ Formování knihovního systému
  - ❖ Rovný přístup k VKIS
  - ❖ Tvorba a zpracování knihovních fondů a informačních zdrojů
  - ❖ Rozvoj lidských zdrojů
  - ❖ Ochrana a zpřístupňování kulturního dědictví
5. **Seznam použitých zkratk**

KOCEPCE ROZVOJE REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V JIHOMORAVSKÉM KRAJI V LETECH 2011–2014

I. Úvod

- ❖ 1 Vymezení základních pojmů
- ❖ 2 Vývoj a směřování regionálních funkcí
- ❖ 3 Legislativní rámec
- 4 Koncepční materiály a legislativa

•

II. Analýza současného stavu poskytování regionálních funkcí v JMK

- ❖ Sít' veřejných knihoven v JMK
Systém základních knihoven v Jihomoravském kraji
Úroveň poskytovaných RF v neprofesionálních knihovnách JMK
- ❖ Vyhodnocení účinnosti regionálních funkcí
Internetizace a automatizace knihoven
Webové stránky neprofesionálních knihoven

• 2 4 SWOT analýza

KOCEPCE ROZVOJE REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V JIHOMORAVSKÉM KRAJI V LETECH 2011–2014

• III Krajská koncepce rozvoje regionálních funkcí v letech 2011-2014

❖ 3 Hlavní cíl

- 3 1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor
- 3 1 1 Podpora zavádění moderních technologií do knihoven
- 3 1 2 Webové stránky malých knihoven
- 3 2 Statistika knihovnických činností
- 3 3 Vzdělávání knihovníků, semináře, porady
- 3 4 Tvorba výměnných knihovních fondů (dále VF), jejich cirkulace a distribuce
- 3 5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů
- 3 6 Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce
- 7 Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)

• IV Finanční zajištění regionálních funkcí

❖ 4 1 Postavení Moravské zemské knihovny v systému financování regionálních funkcí

• V Závěr

• A Seznam použitých zkratk

• B Seznam tabulek

• C Použitá literatura a informační zdroje

KRAJSKÁ KNIHOVNA F. BARTOŠE **ve Zlíně**

KONCEPCE ROZVOJE ORGANIZACE V LETECH 2006 – 2015

- 1. Charakteristika organizace**
- 2. Vize**
- 3. Globální cíle**
- 4. Kritické oblasti**
  - ❖ Prostory
  - ❖ Technologie
  - ❖ Finanční zdroje
  - ❖ Personální zdroje
  - ❖ Legislativa
- 5. Analýza SWOT**
- 6. Strategické cíle**

Strategické směry zaměřené na realizaci jednotlivých Strategických cílů

- A. Moderně koncipovaná nová budova Ústřední knihovny
- B. Rozšíření nabídky poskytovaných služeb v návaznosti na rozvoj informačních technologií a požadavky uživatelů
- C. Zkvalitnění a zefektivnění odborné pomoci knihovnám Zlínského kraje s cílem soustavného a rovnoměrného rozvoje knihovnictví a vyrovnání rozdílů v poskytovaných službách
- D. Zefektivnění sítě knihoven na území města
- E. Zlepšení image knihovny
- F. Udržení a zkvalitnění týmu odborných pracovníků

Koncepce zajišťování regionálních funkcí v knihovnách **Jihočeského kraje** do roku 2010

- **Úvod – charakteristika současného stavu**
  - ❖ SWOT analýza
- **Popis cílového stavu**
  - ❖ Informační fond knihoven
  - ❖ Celoživotní vzdělávání pracovníků knihoven
  - ❖ Zavádění a rozvoj ICT
  - ❖ Koordinační a poradenská činnost krajské knihovny
  - ❖ Investiční a technické zajištění cílů koncepce

Koncepce výkonu regionálních funkcí v **Karlovarském kraji** - Období 2007 až 2013

- **Úvod**
- **Krajský knihovnický systém**
  - ❖ Krajská knihovna Karlovy Vary
  - ❖ Regionální funkce v Karlovarském kraji
  - ❖ Cíl poskytování regionálních služeb v plánovaném období
- **Zajištění RF v kraji**
  - ❖ Veřejné knihovny Karlovarského kraje
- **Analýza současného stavu knihoven v Karlovarském kraji**
- **Regionální funkce 2007 – 2013**
  - ❖ Krajská knihovna Karlovy Vary
  - ❖ Pověřená knihovna v Sokolově
  - ❖ Pověřená knihovna v Chebu
- **Finanční zajištění RF v Karlovarském kraji**
- **Příloha:**
  - ❖ Síť knihoven v jednotlivých okresech
  - ❖ Seznam příjemců poskytovaných služeb

Pravidla zajištění regionálních funkcí knihoven v **Pardubickém kraji Platná od roku 2012**

I. Definice a cíle regionálních funkcí

II. Legislativní rámec

III. Terminologie

IV. Rozdělení knihoven regionů kraje

V. Charakteristika poskytovaných služeb z výkonu regionálních funkcí

5. 1. Finanční prostředky na zajištění regionálních funkcí

5. 2. Náklady na zajištění krajské funkce

5. 3. Rozdělení finančních prostředků na úrovni pověřených knihoven

5.3.1. prostředky pro regiony celkem

5.3.2. prostředky na nákup výměnného fondu

5.3.3. prostředky na náhradu platu regionálních metodiků

5.3.4. prostředky pro obsluhující knihovny v regionech a obsluhu obvodu pověřené/krajské knihovny

5.3.5. náhrady provozních nákladů

5. 4. Rozdělení prostředků na úrovni obsluhujících knihoven

Pravidla zajištění regionálních funkcí knihoven v **Pardubickém kraji** Platná od roku 2012

VI. Služby hrazené z přidělených prostředků – standardy výkonu

6. 1. Poradenská a konzultační činnost
6. 2. Metodické návštěvy
6. 3. Statistika knihovnických činností
6. 4. Porady
6. 5. Vzdělávací akce, semináře
6. 6. Nákup a zpracování výměnných fondů (včetně nákupu a zpracování z prostředků obcí a ze sdružených prostředků obcí)
6. 7. Tvorba výměnných souborů, jejich cirkulace a distribuce
6. 8. Revize a aktualizace knihovnických fondů
6. 9. Servis automatizovaného knihovnického systému

VII. Výroční zpráva

VIII. Vyúčtování prostředků

IX. Kontrola

X. Časový harmonogram

Přílohy

- **Příloha č. 1 - 4** knihovny jednotlivých regionů
- **Příloha č. 5a)** Smlouva o přenesení výkonu regionálních funkcí
- **Příloha č. 5b)** Smlouva o poskytnutí dotace na výkon regionálních funkcí
- **Příloha č. 6** Objednávka regionálních knihovnických služeb
- **Příloha č. 7** Výkaz výkonů RF
- **Příloha č. 8a)** Výkaz o distribuci výměnných souborů za období: .....
- **Příloha č. 8b)** Záznam ze vzdělávací akce

ZÁSADY ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN V ÚSTECKÉM KRAJI 2012

- Článek I - Základní ustanovení
- Článek II - Vybrané právní předpisy
- Článek III - Vymezení pojmů
- Článek IV - Charakteristika regionálních funkcí
- Článek V - Pravidla pro přidělení, použití a vyúčtování poskytnuté dotace
- Článek VI - Uznatelné náklady
- Článek VII - Výroční zpráva
- Článek VIII - Doložka platnosti

Metodika střednědobých koncepcí

I. ČASOVÝ HORIZONT – do roku 2015, výhled 2020

II. FORMÁLNÍ STRUKTURA

A. Analýza současného stavu obsahuje

1. základní vývojové tendence uplynulého období a jejich vyhodnocení;
2. SWOT analýza
3. vyhodnocení účinnosti stávajících rozvojových programů

B. Koncepce obsahuje

1. stanovení cílů rozvoje, určení priorit - kvalitativní, kvantitativní;
2. identifikaci cílů, které vyžadují spolupráci více knihoven a institucí
3. specifikaci programů, které konkretizují realizaci
4. kvantifikaci nároků na finanční zdroje;
5. očekávané důsledky koncepcí a programů v jednotlivých letech

III. STANOVENÍ FINANČNÍCH NÁRKOŮ

IV. PROCES AKTUALIZACE

Koncepce rozvoje knihoven 2011-2015

- Úvod
- Strategická východiska
- Vize „Koncepce rozvoje knihoven na léta 2011 – 2015“
- SWOT analýza
- Koncepce rozvoje knihoven
  - ❖ Digitalizace knihovných fondů, ochrana a zpřístupnění kulturního dědictví
  - ❖ Přístup k informačním zdrojům a službám knihoven
  - ❖ Podpora vzdělávání a čtenářské gramotnosti
  - ❖ Rovný přístup ke službám knihoven
  - ❖ Kvalita, efektivita a marketing služeb knihoven
  - ❖ Rozvoj lidských zdrojů
- Seznam zkratk

Koncepce rozvoje VKIS v kraji na léta 2012 - 2015

1. Úvod
2. Legislativní a strategická východiska
3. Analýza současného stavu poskytování VKIS v kraji
4. Vybrané statistické údaje - SWOT
5. Hlavní cíle, vize VKIS v kraji
6. Strategické cíle, dílčí projekty
  - ❖ Harmonogram, odpovědnosti
7. Financování, dotační programy
8. Definice pojmů
9. Přílohy

Analýza současného stavu

**Vývojové trendy veřejných
knihoven**

**Dostupnost internetu
kdykoliv a kdekoliv**

**Prodej a využívání
eknih**

**Masová digitalizace
knihovních fondů**

Co bude po roce 2020?

Všichni připojení 24 hodin denně

Vše co bylo vytištěno, bude v digitální podobě

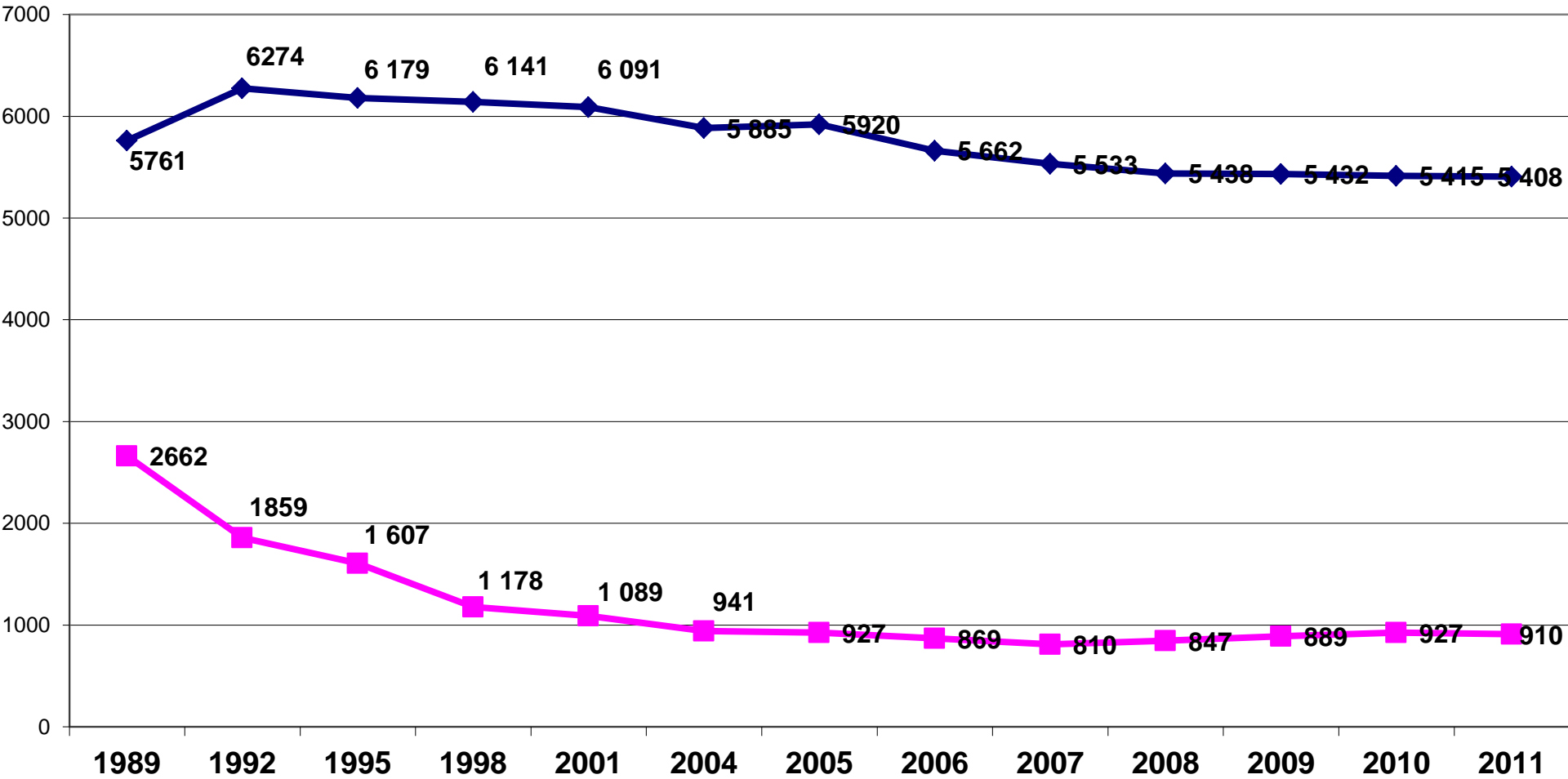

Mění se způsob vyhledávání a využívání informací

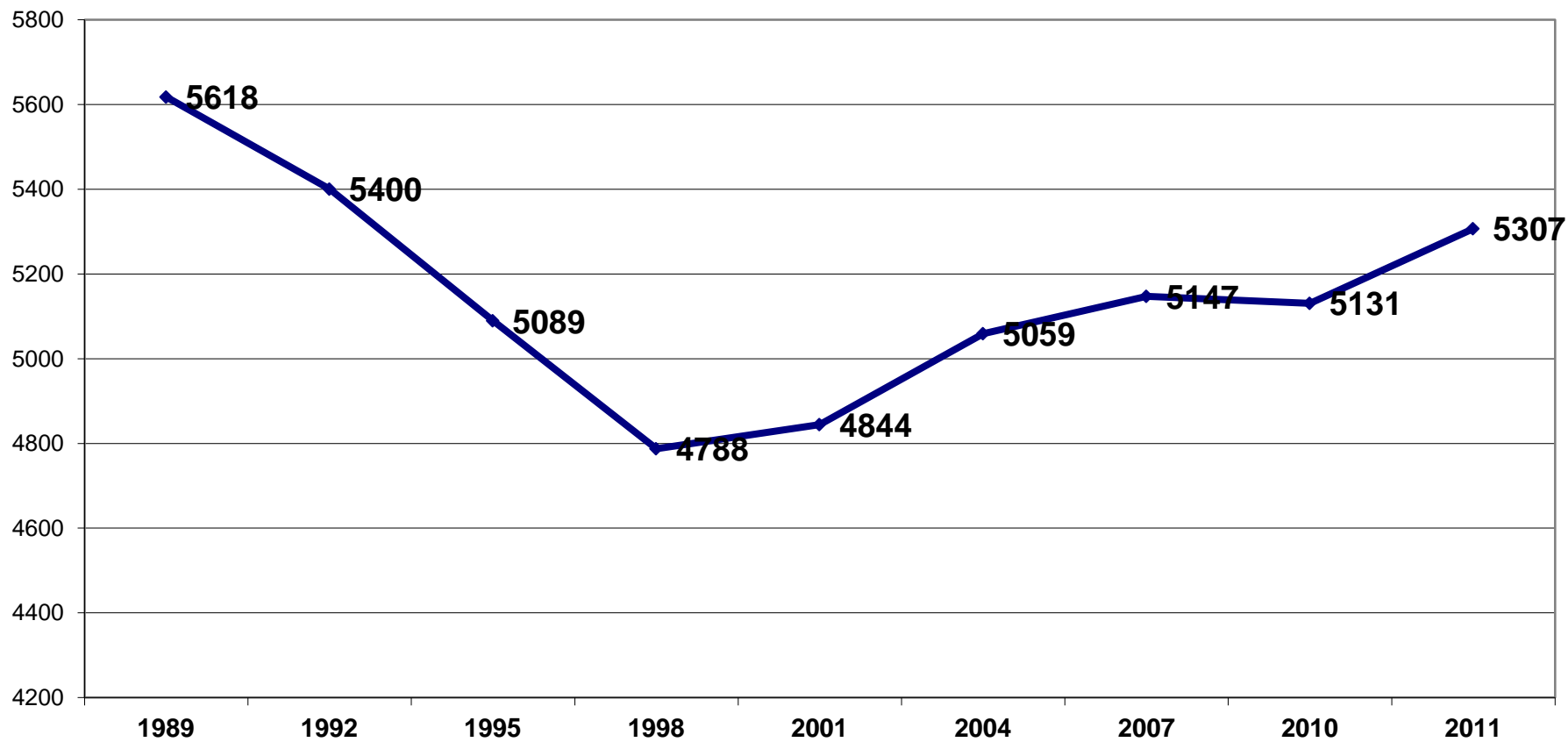

Knihovny mají poprvé v historii konkurenci ve svých hlavních funkcích

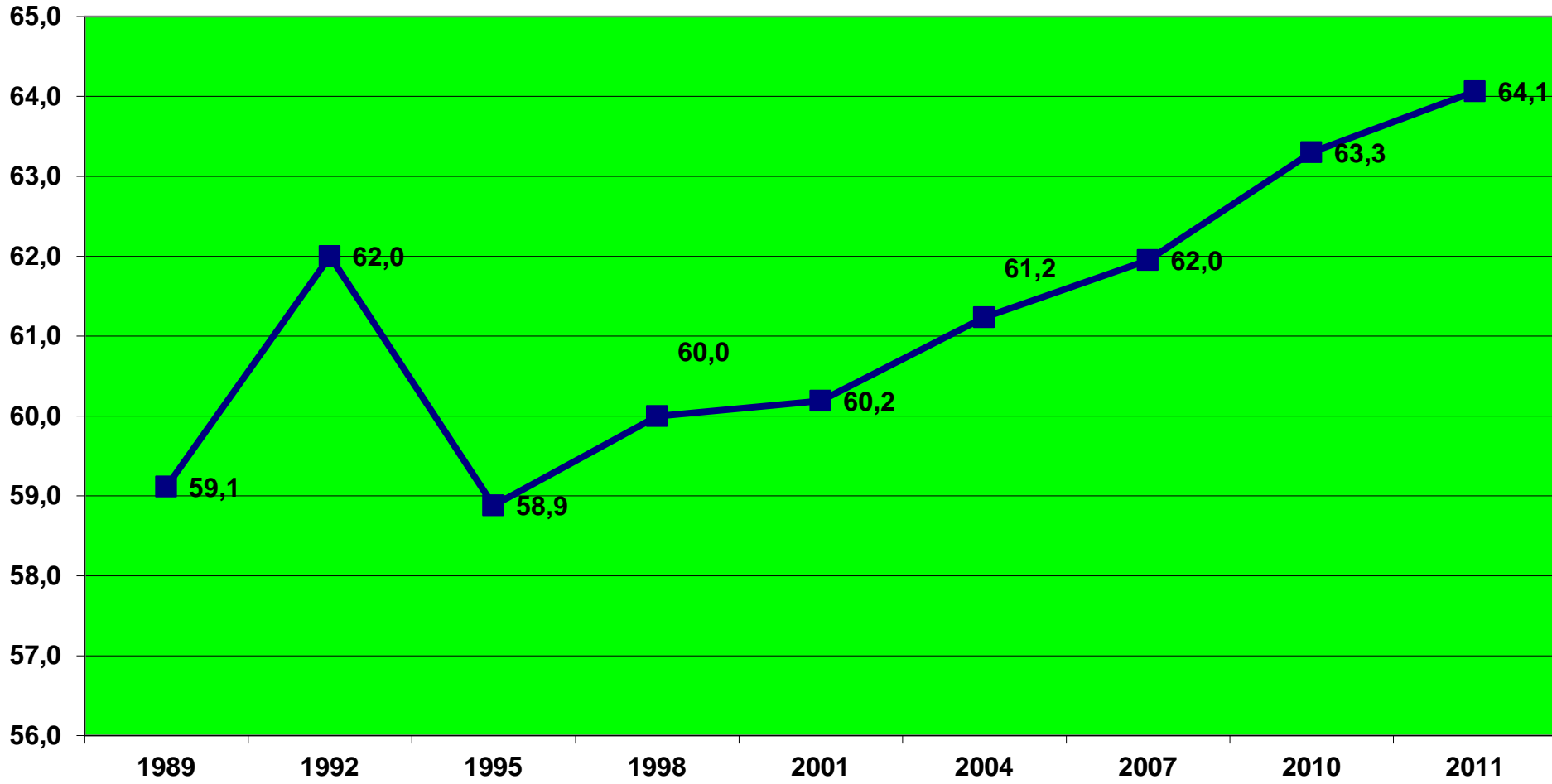
Veřejné knihovny a jejich pobočky

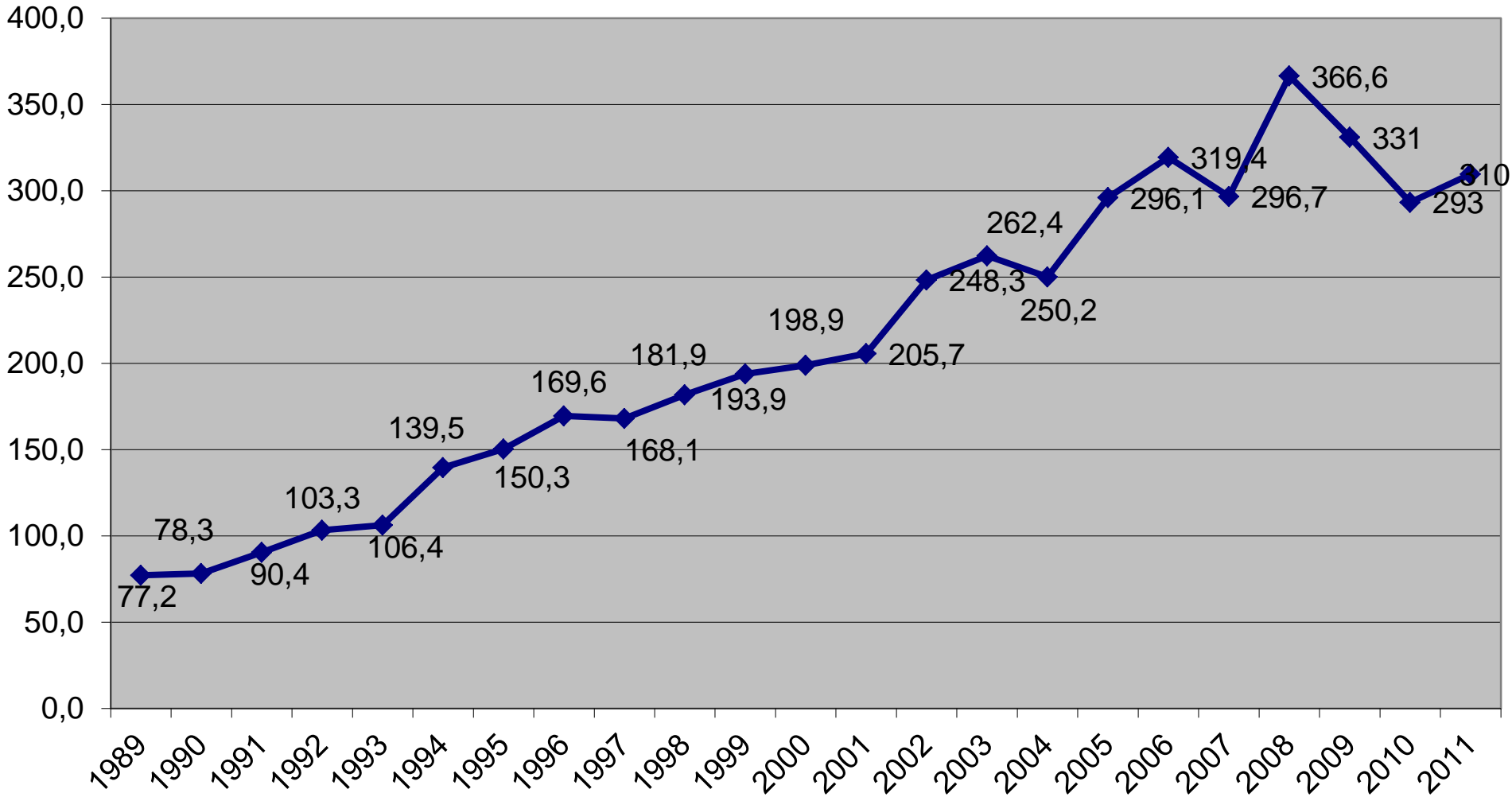
Počet pracovníků veřejných knihoven

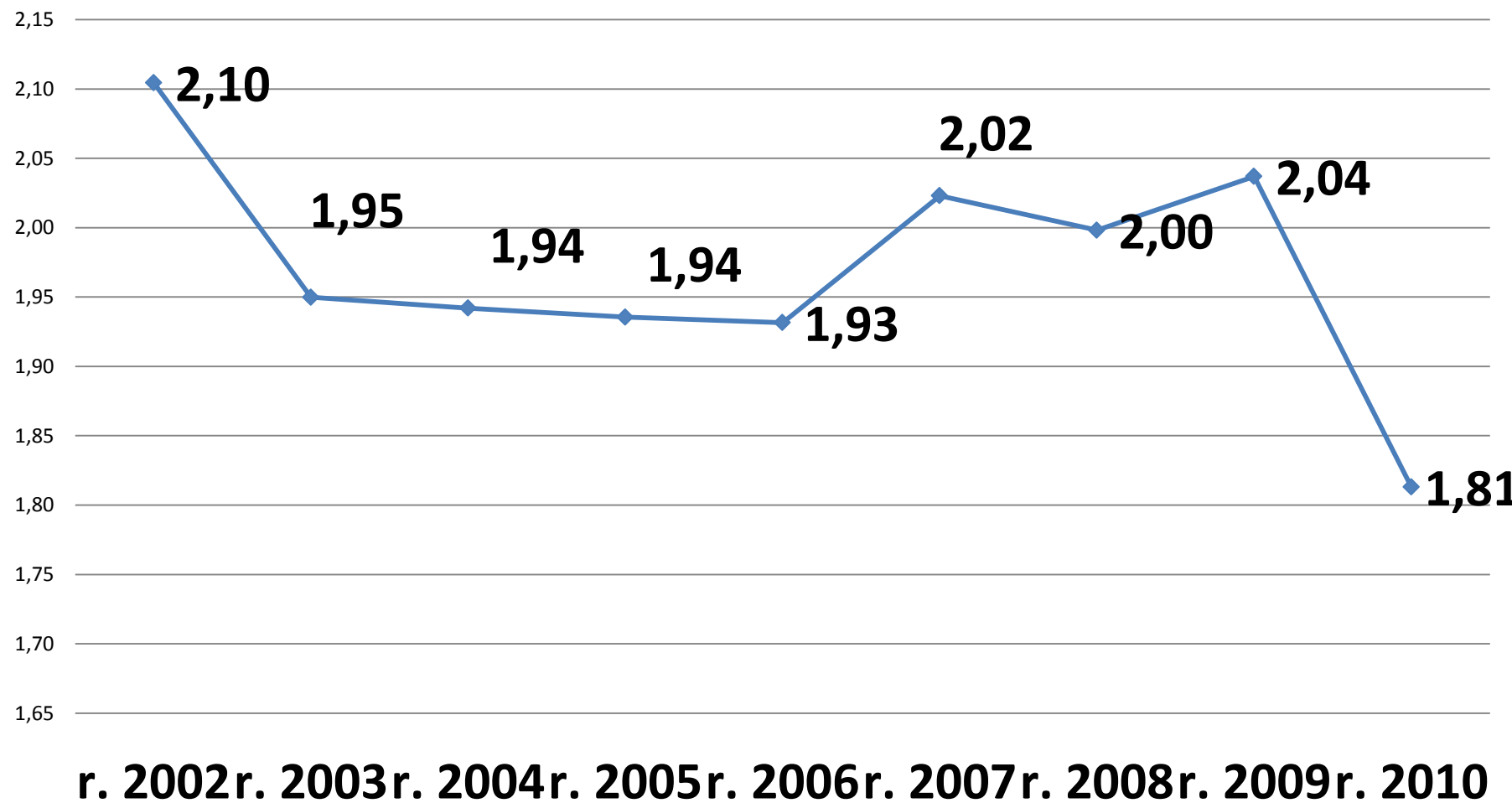
Počet knihovních jednotek

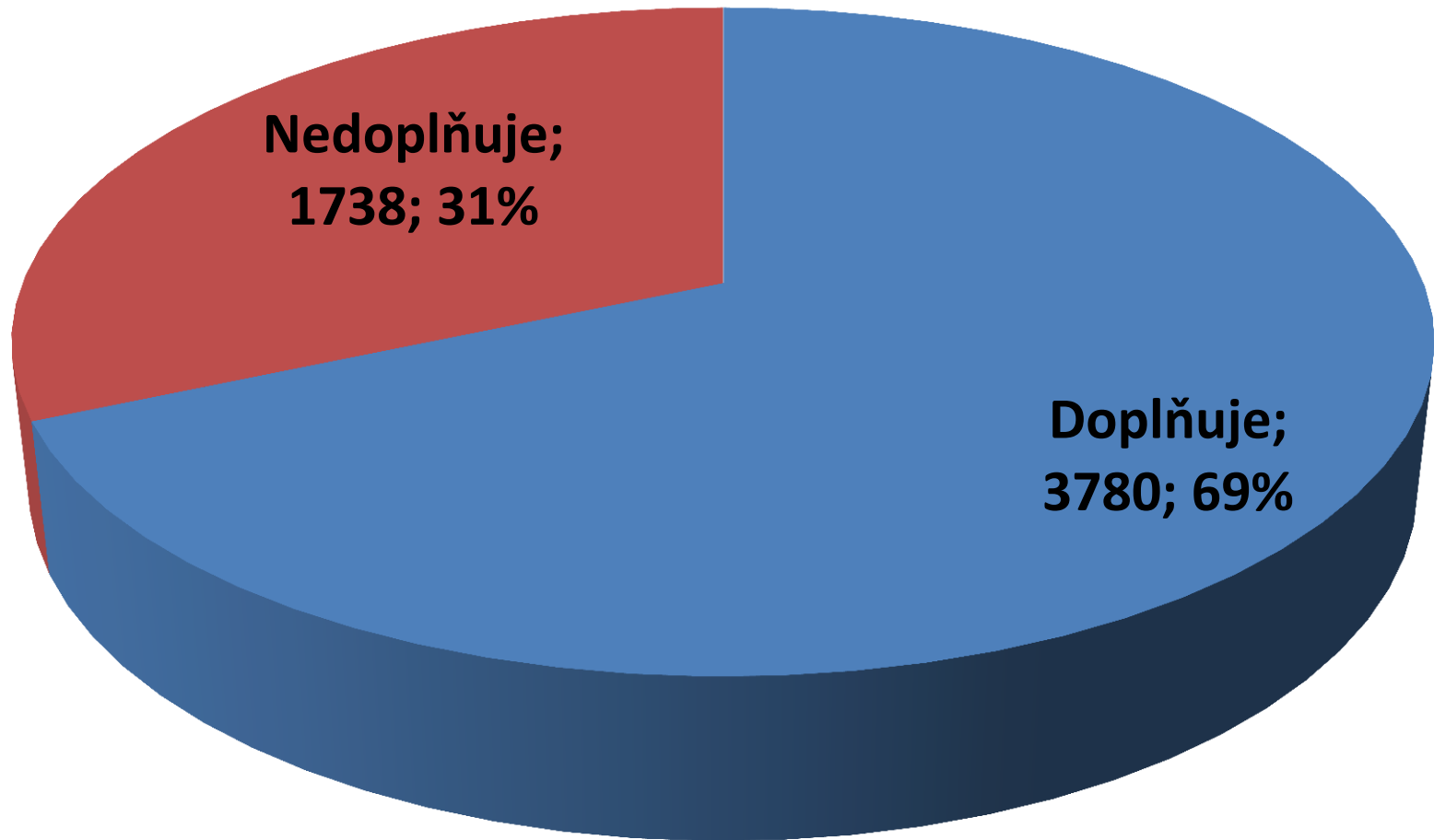
Veřejné knihovny - prostředky na nákup KF

Přírůstky knihovních jednotek (mil.)

Doplňování knihovních fondů 2011

Financování doplňování KF

Meziroční inflace v %

2005	2006	2007	2008	2009
1,9	2,5	2,8	6,3	1

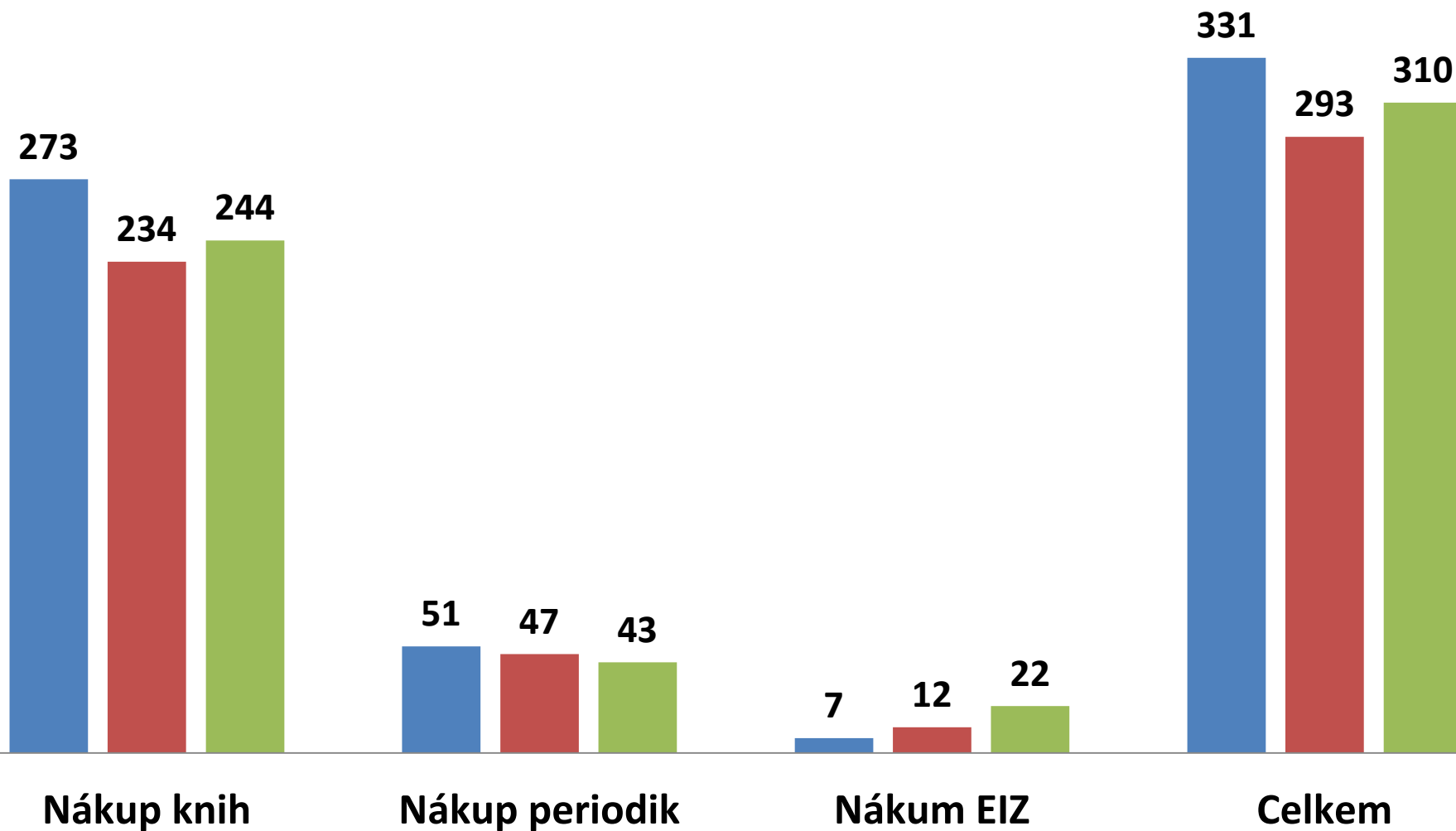
	Současný stav	Nový standard	Celostátní průměr
Částka v Kč/1 obyvatele	25 - 35	30 - 45	26,3

Obměna knihovního fondu

% obnovy KF	Počet knihoven	%	Doba obměny KF
6 a více %	449	8	Obměna za 10 - 16 let
5 – 6 %	146	3	Obměna za 16 - 20 let
4 – 5 %	256	5	Obměna za 20 - 25 let
3 – 4 %	401	7	Obměna za 25 - 33 let
2 – 3 %	596	11	Obměna za 33 - 50 let
1 – 2 %	982	18	Obměna za 50 - 100 let
Do 1 %	881	16	Obměna za 100 a více let

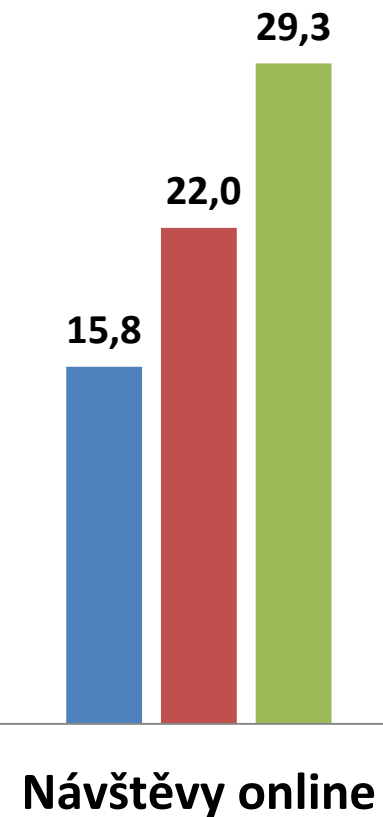
Výdaje na nákup informačních zdrojů

■ 2009 ■ 2010 ■ 2011

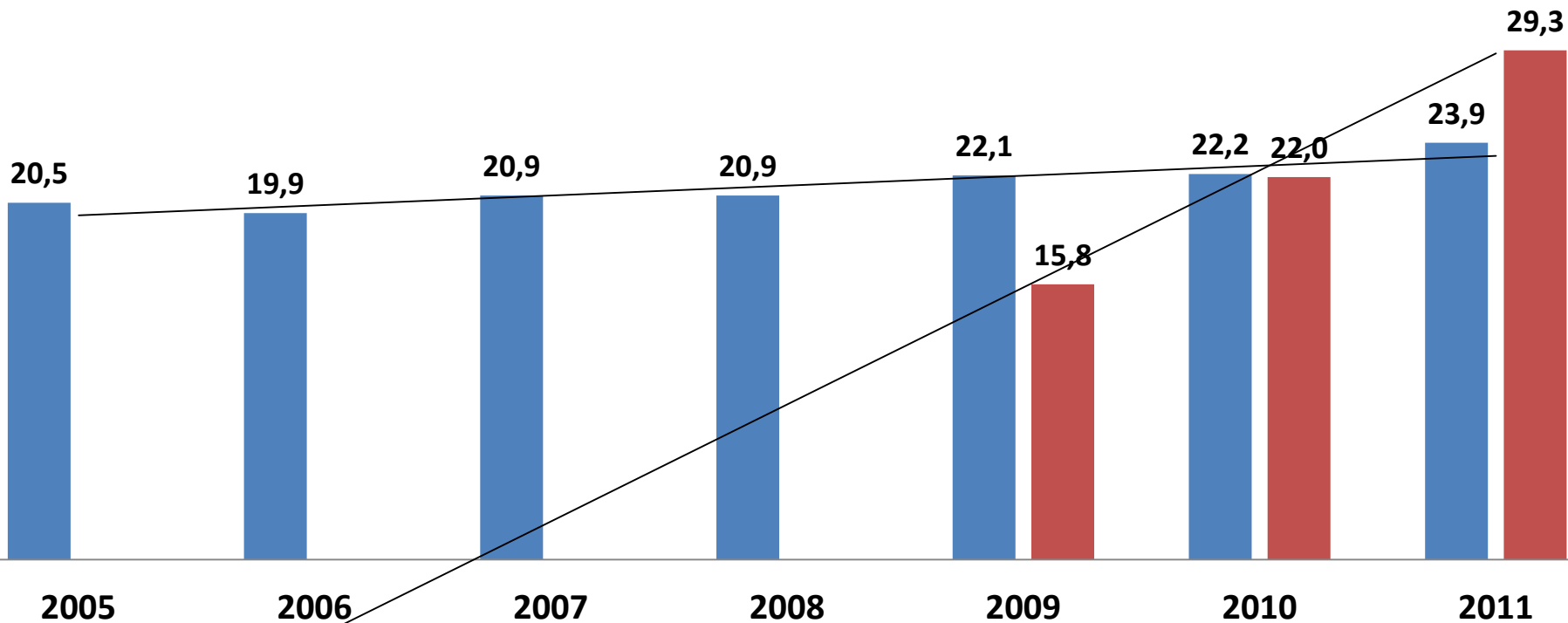
Návštěvy

■ 2009 ■ 2010 ■ 2011,0

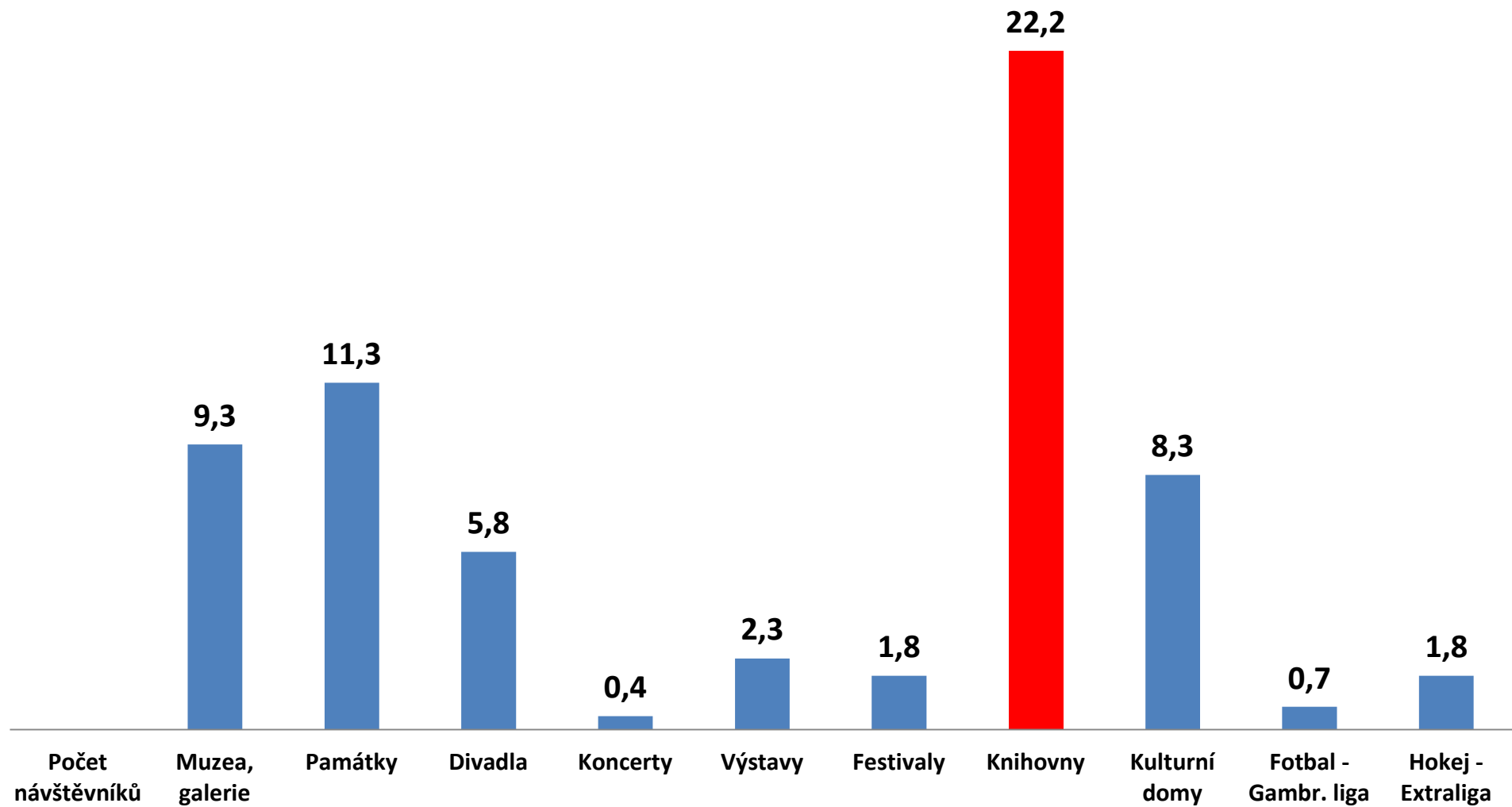

Návštěvníci knihovny

■ Fyzické návštěvy ■ Online návštěvy

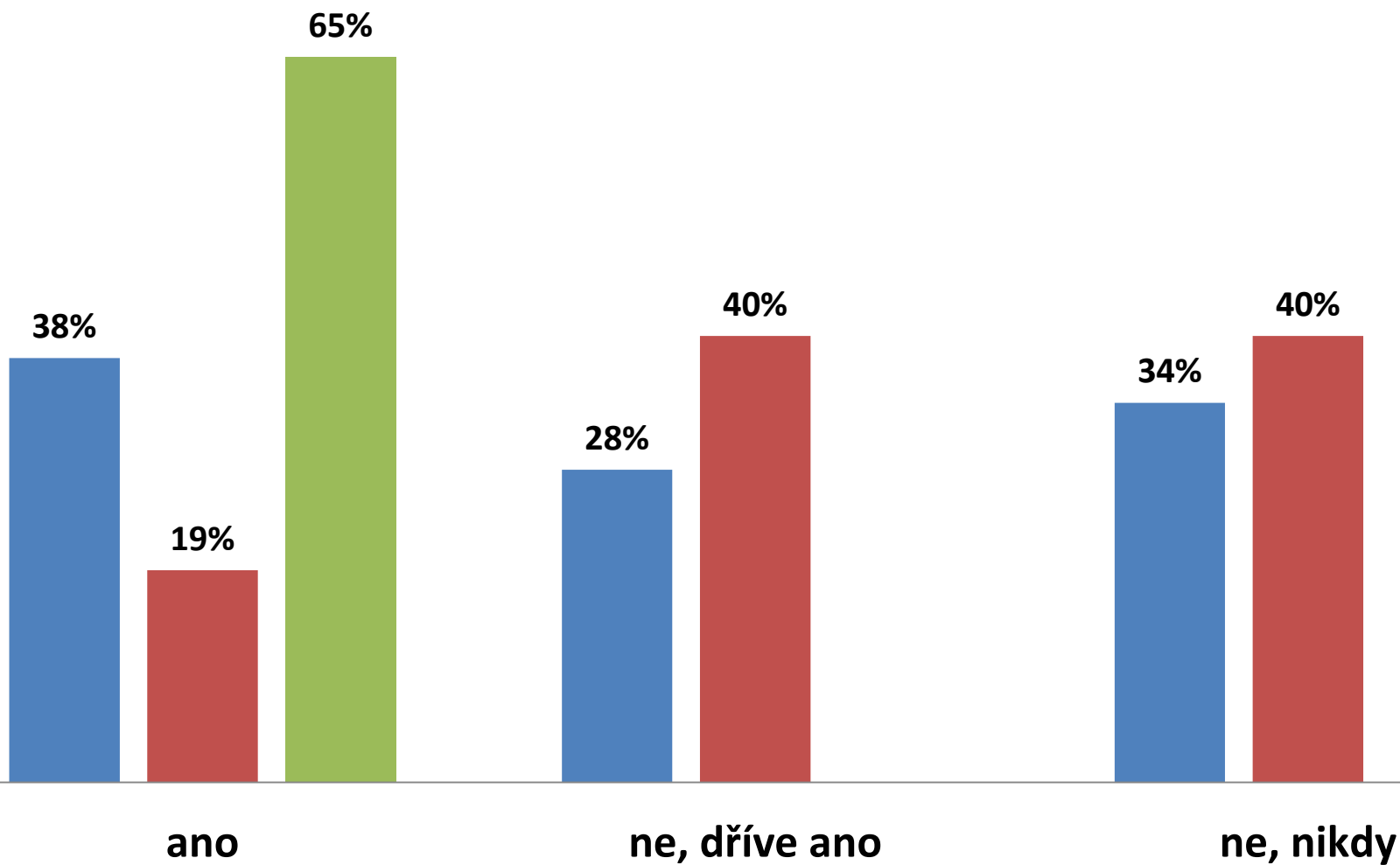

Návštěvníci v roce 2010

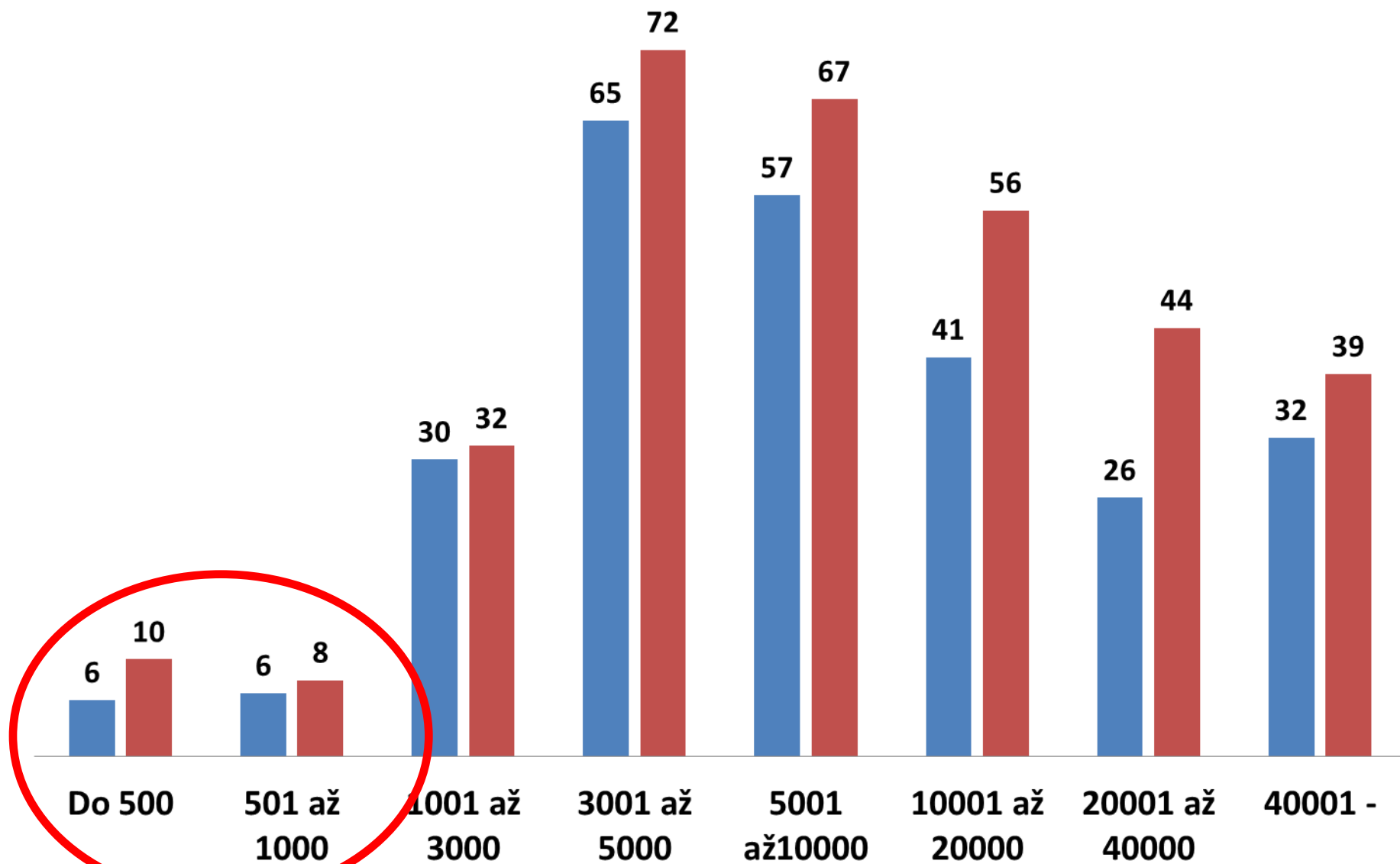
Využil jste v posledním roce služeb knihovny?

■ Česko ■ Německo ■ USA

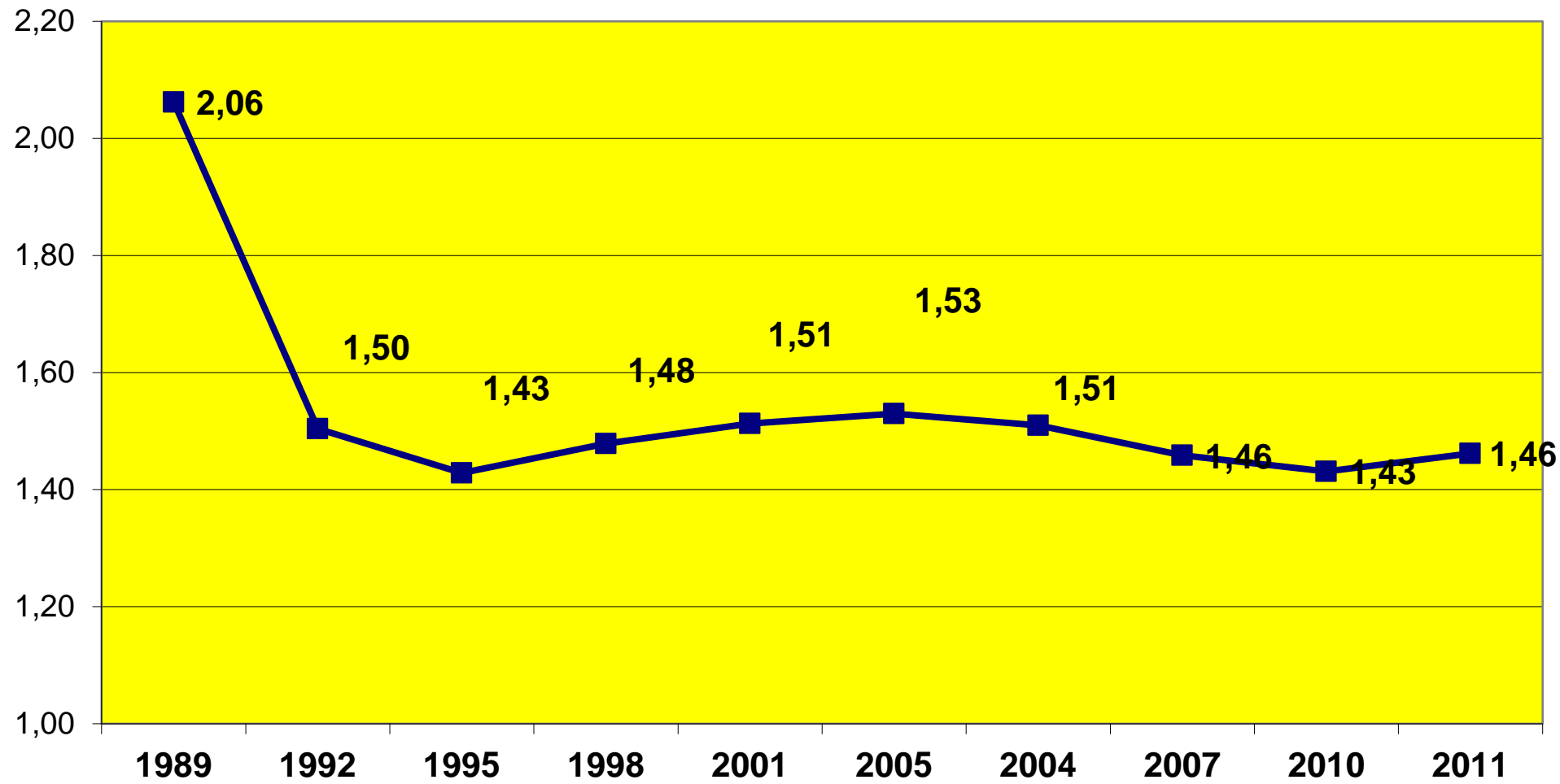
Provozní doba - % splňující standard

■ 2005 ■ 2009

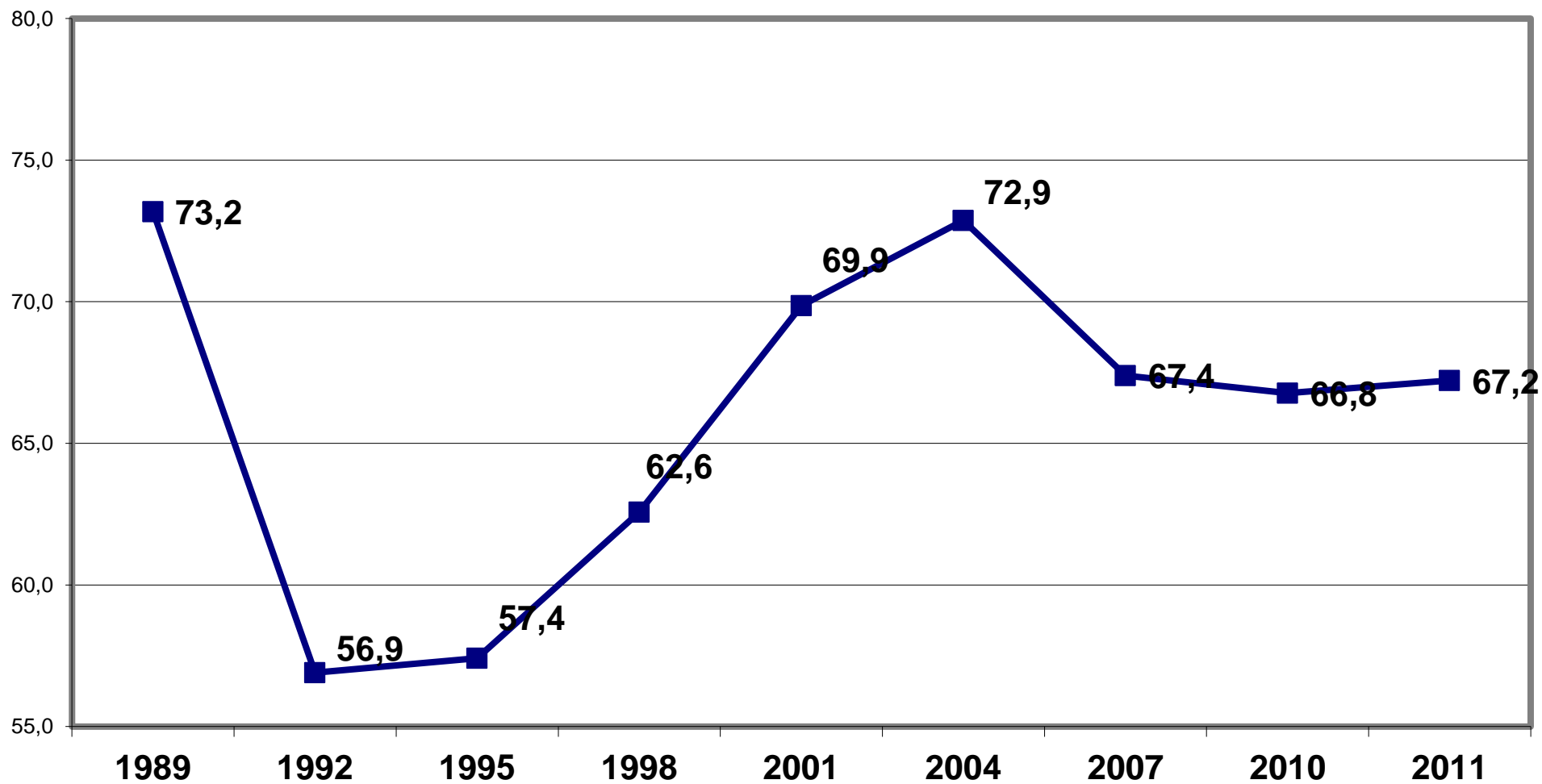

Počet registrovaných čtenářů veřejných knihoven (mil.)

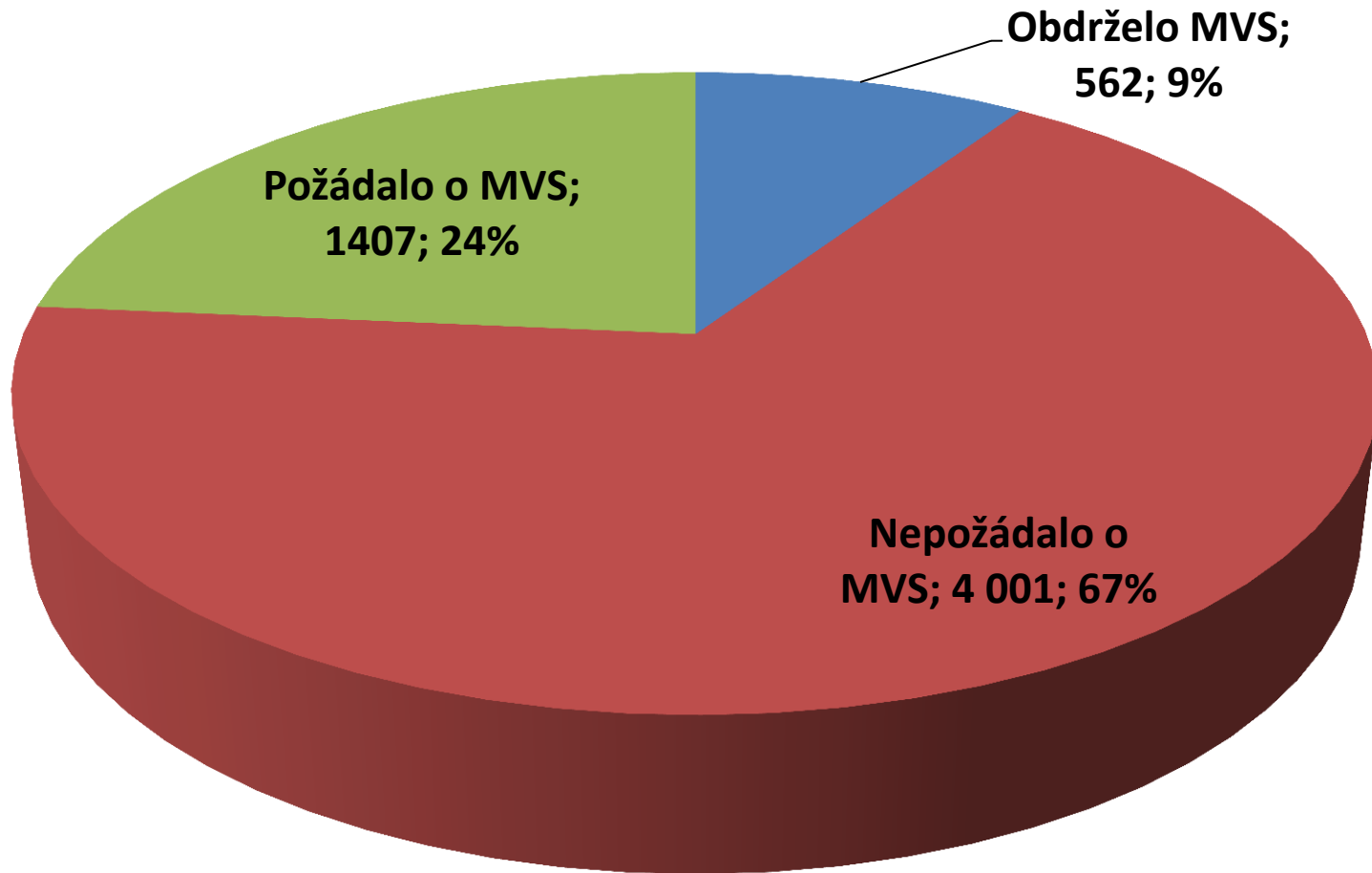

Veřejné knihovny - počet výpůjček (mil.)

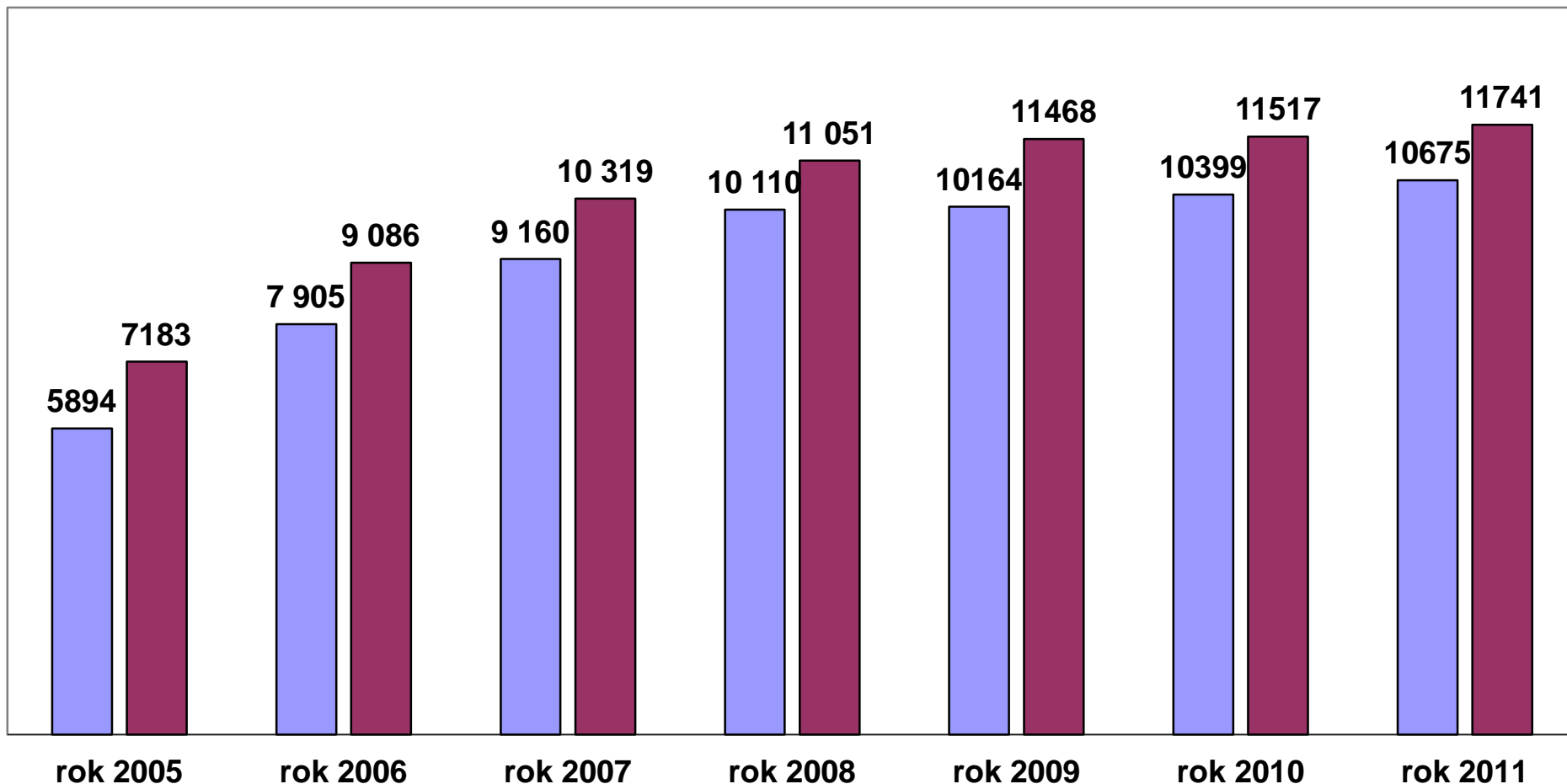
MVS 2011

■ Obdrželo MVS   ■ Nepožádalo o MVS   ■ Požádalo o MVS

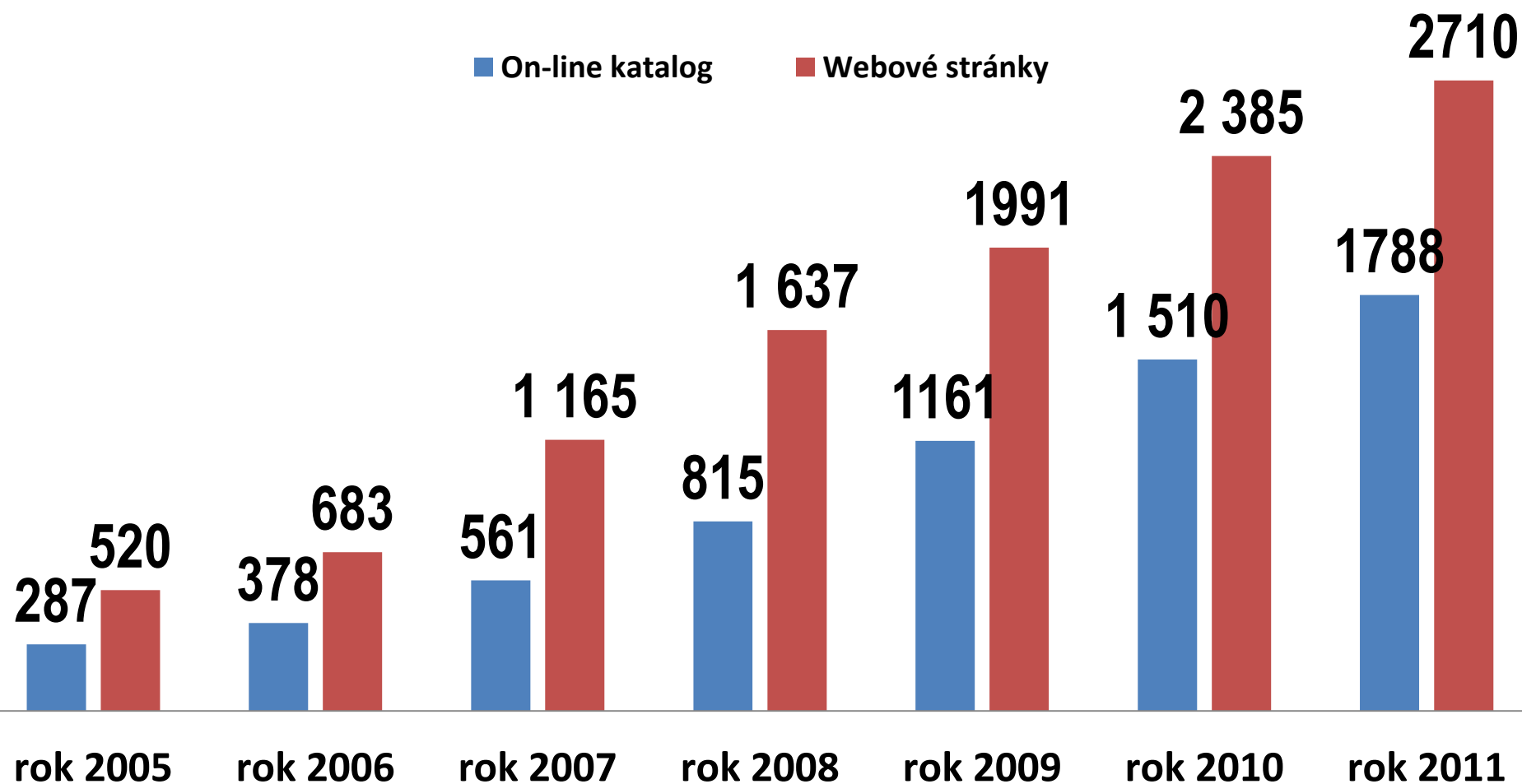

Vybavení ICT

■ Napojené na internet   ■ Počítače pro uživatele

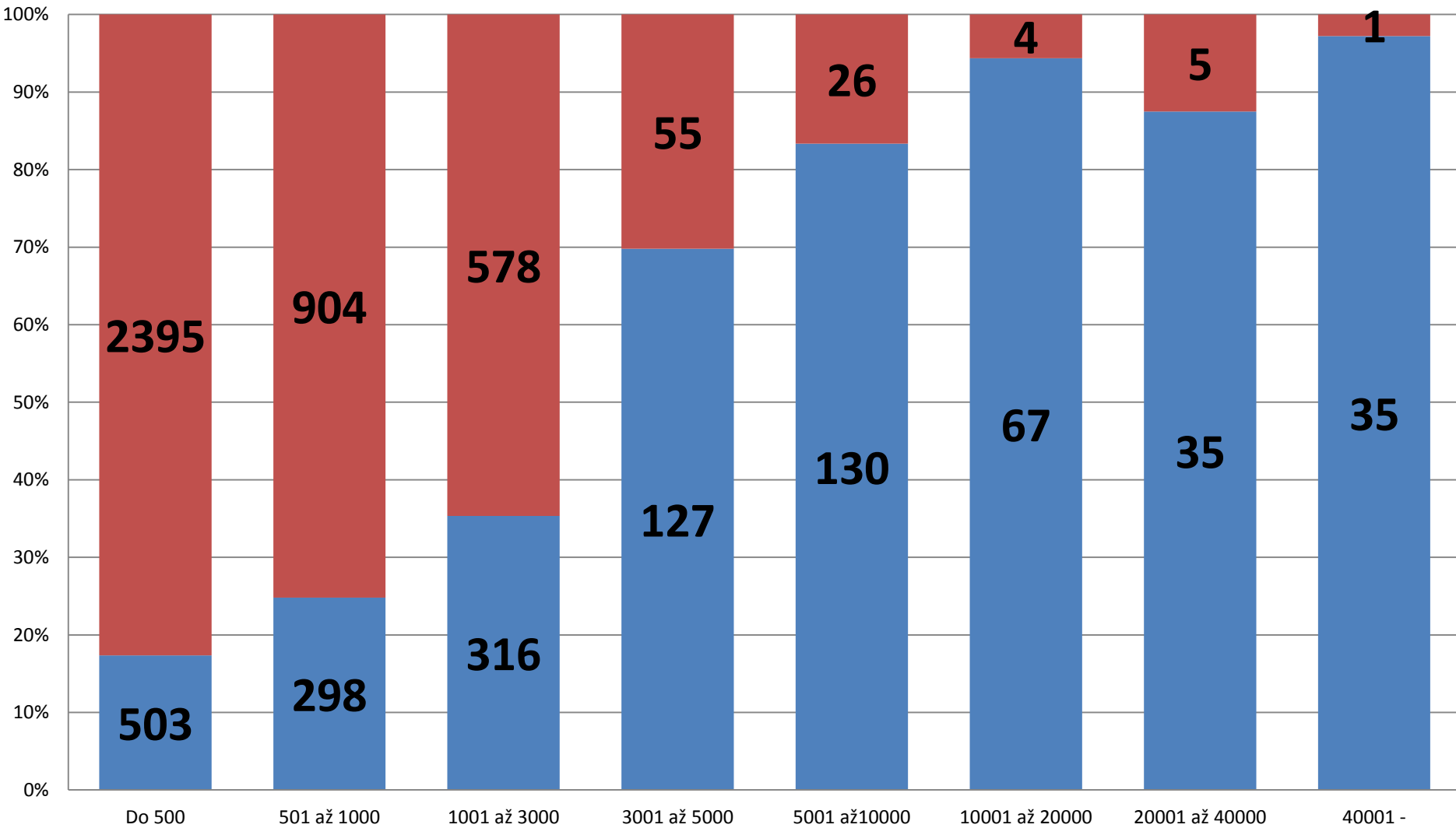

OPAC a webové stránky veřejných knihoven

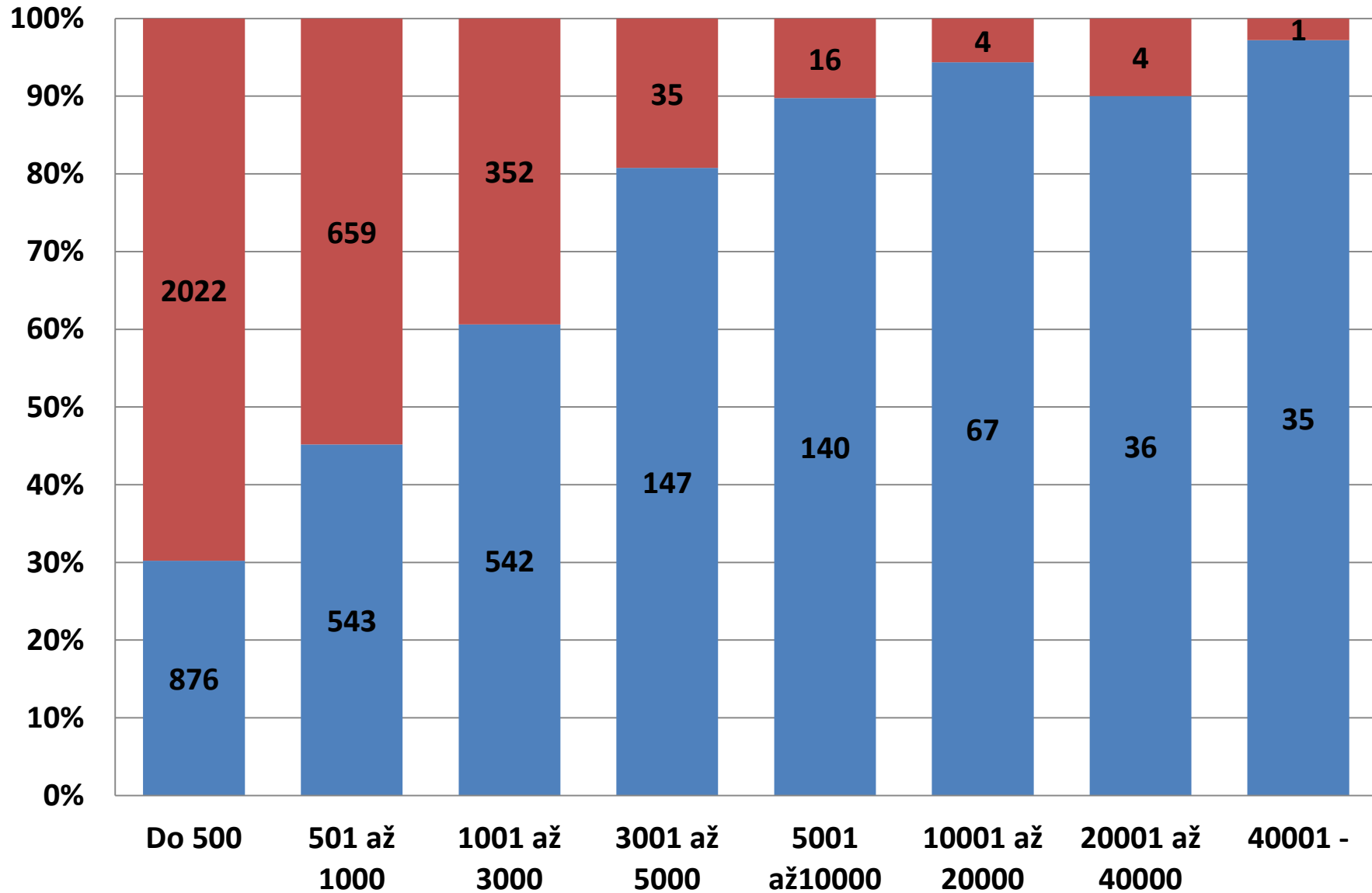
Knihovny s OPAC 2010

■ OPAC ano ■ OPAC ne

Knihovny s webovou stránkou 2010

■ Web ano ■ Web ne

Trendy

- **Nové služby v digitálním prostředí**
- **Nabídka tradičních služeb v digitálním prostředí**
- **Počet knihoven -**
- **Počet pracovníků knihoven**
- **Rozsah KF**
- **Financování - obsah a obměna KF**
- **Nákup KF v malých knihovnách**
- **EIZ, eknihy**
- **Výpůjčky**
- **MVS**
- **Registrovaní uživatelé**
- **Návštěvy – fyzické, online**
- **Provozní doba**
- **Vybavení ICT – web, OPAC**

Co chceme?

- **Dlouhodobě zvyšovat v populaci podíl lidí,**
  - ❖ Kteří knihovny využívají
  - ❖ Kteří považují knihovny za důležité
- **Knihovna jako místo, kde CHCEME být**
  - ❖ Fyzicky, Virtuálně, Citově...
- **Nabídnou komplexní služby v digitálním prostředí**
  - ❖ Tištěné a digitální dokumenty
  - ❖ Služby v digitálním prostředí – integrace, centralizace
  - ❖ Spolupráce – sdílení zdrojů a identit, MVS, EDD
- **Každá knihovna: nabízí služby celého systému knihoven**